

РЕШЕНИЕ

№ 1844

гр. София, 28.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Румяна М. Найденова Въззивно гражданско дело № 20221100508655 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от Г. А. Б., действаща чрез адв. Д. С. от САК, срещу решение № 20035220 от 11.05.2022 г., постановено по гр. дело № 59173/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 175 с-в.

С цитираното решение е осъдена Г. А. Б. да заплати на „Е.Р.А.К.“ ЕООД на основание чл. 145 ТЗ сумата от 4900 лева, представляваща обезщетение за нанесени на дружеството имуществени вреди, изразяващи се в стойността на продажения на 24.04.2018 г. от ответницата като управител лек автомобил „Опел Вектра“ с рег. № *****, ведно със законната лихва считано от 27.11.2020 г. до окончателно плащане, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 100 лева (частично от 3000 лева), представляваща законна лихва за периода от 24.04.2018 г. до 26.11.2020 г. и сторените по делото разноски.

Във въззивната жалба се излагат подробни съображения, че решението е неправилно, незаконосъобразно, необосновано, постановено в несъответствие със събраните доказателства и при съществени процесуални нарушения. Моли се решението да бъде отменено, а предявените иски да бъдат отхвърлени изцяло като неоснователни, като се присъдят направените пред двете инстанции разноски.

В установения от закона срок, въззиваемата страна - „Е.Р.А.К.“ ЕООД, не е депозирала отговор на въззивната жалба. В съдебно заседание оспорва същата.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество - неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, налице е постановен диспозитив в съответствие с мотивите на решението. При произнасянето си по правилността на решението съгласно чл.269, изр. второ от ГПК и задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по т.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съд е ограничен до релевираните във въззивната жалба оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила при приемане за установени на относими към спора факти и на приложимите материално правни норми, както и до проверка правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материално правни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване. Не се установи при въззивната проверка нарушение на императивни материално правни норми. По наведените във въззивната жалба оплаквания, въззивният съд намира следното.

В чл. 145 ТЗ е уредена специална имуществена отговорност на управителя, която произтича от съществуващите между последния и дружеството с ограничена отговорност два вида правоотношения, а именно мандатното, което възниква на основание договор за управление, и органно, което възниква по силата на закона, от решение на върховния орган на дружеството за избиране на управител.

Предпоставка за реализиране на тази отговорност е наличието на взето от върховния орган на търговското дружество, което в дружество с ограничена отговорност е общото събрание на съдружниците, а в ЕООД – едноличният собственик на капитала, решение да предприеме действия по ангажиране на имуществената отговорност на управителя за неизпълнение на задълженията му, произтичащи от мандатното и органното правоотношение между него и дружеството. Само върховният орган на юридическото лице – търговец има правомощието по закон да прецени дали да търси обезщетение за причинени от действията на управителя имуществени вреди или да го освободи от отговорност за извършените от него действия, включително такива, които са противоправни и от които са причинени вреди на търговското дружество. Тези правомощия на общото събрание на съдружниците в ООД произтичат от разпоредбите на чл. 137, ал. 1, т. 5 и т. 8 ТЗ и чл. 147, ал. 2 ТЗ.

Ето защо и наличието на решение на общото събрание на съдружниците на дружеството - ищец по чл. 147, ал. 1 ТЗ вр. чл. 137, ал. 1, т. 8 ТЗ представлява специална абсолютна процесуална предпоставка за допустимостта на предявения срещу управителя иск с правна квалификация чл. 145 ТЗ, за която съдът следи служебно. В този смисъл се е произнесъл ВКС по реда на чл. 290 ГПК - Решение № 152 от 13.01.2017 г., постановено по т. д. № 2795/2015 г. по описа на ВКС, I т.о., Решение № 129 от 02.09.2016 г., постановено по т. д. № 1002/2015 г. по описа на ВКС, I т.о., Решение № 115 от 27.11.2012 г., постановено по т. д. № 61/2011 г. по описа на ВКС, II т.о.

Съгласно чл. 137, ал. 1, т. 8 от ТЗ общото събрание взема решения за предявяване на иски на дружеството срещу управител и назначава представител за водене на процеси. Разпоредбата на чл. 147, ал. 2 от ТЗ предвижда, че едноличният собственик решава въпросите от компетентността на общото събрание, за което се съставя протокол в

съответната за решенията на общото събрание форма.

След като решението на общото събрание на съдружниците е абсолютна процесуална предпоставка за упражняването на правото на иск по чл.145 ГПК, то тя е от категорията на онези процесуални предпоставки, за наличието на които сезираният със спора съд е длъжен да следи служебно и без да е необходимо надлежно направено от ответника по иска възражение за отсъствие на взето решение на общото събрание на съдружниците за реализиране на отговорността на бившия управител на дружеството с ограничена отговорност.

Ето защо, въззивният съд е дал указания на ищеца за представяне на решение на едноличния собственик на капитала. Такова е представено с молба от 17.01.2024г.

Решението е от 03.11.2020г. и изхожда от едноличния собственик на капитала С. Т. – за предприемане на действия за реализиране на имуществената отговорност на бившия управител на дружеството Г. А. Б.. Това решение е оспорено от насрещната страна, която твърди, че същото е съставено единствено за целите на процеса.

След извършена служебна справка в Търговски регистър се установява следното. На 28.10.2020г., ОС на дружеството е взело решение за освобождаване на Г. Б. като съдружник, като препис от този протокол е приложен и по настоящето въззивно гражданско дело. На тази дата е подписан и договорът за прехвърляне на дружествени дялове. Действително едва на 09.11.2020г. в Търговския регистър са вписани промените, като дружеството става ЕООД, поради прехвърляне на дружествените дялове от единия на другия съдружник. Видно от представения по настоящето дело протокол С. Т. е взел решение за завеждане на иск по чл. 145 ТЗ на 03.11.2020г.

Вписването в Търговския регистър поначало има декларативно действие и изключение от него е само по изричната повеля на закона. Това от своя страна означава, че в изчерпателно предвидените от законодателя случаи, в които и чл. 140, ал. 4 ТЗ се включва, вписването има конститутивен ефект. Явява се елемент от правопораждащия фактически състав - условие за настъпване на целената правна промяна.

Но дори и при разпореденото от законодателя конститутивно действие на вписването в разглежданата законова хипотеза- чл.140, ал. 4 ТЗ, правновалидният за търговеца и неговите съдружници момент на настъпване на подлежащите на вписване и произтичащи от взетото от върховния орган на юридическо лице – общо събрание на съдружниците решение промени, е моментът на постигане на необходимото съгласие, формиращо волята на последното. В този смисъл решенията на общото събрание, касаещи персоналния състав на съдружниците, избора и освобождаването на управител, във вътрешните отношения между дружеството и неговите съдружници пораждат незабавно действие, като предвидения в чл. 140, ал. 4 ТЗ конститутивен ефект на вписването им намира своето проявление само спрямо трети за същото лица. Това не означава, че на вписването в този случай се придава оповестително действие, а че конститутивният ефект касае крайния окончателен правен резултат, а не всички последици на така взетото решение. – в този смисъл решение № 690/03.12.2008г. по т. д. № 349/2008г. II отд., ТК на ВКС.

С оглед на изложеното, се налага извод, че след като решението от едноличния собственик на капитала за реализиране на отговорността на бившия управител на дружеството е взето след решението за освобождаване на Б. като управител, то същото е породило действие в момента на вземането му, поради което предявеният иск е допустим.

За да се реализира отговорността на управителя по чл. 145 ТЗ, освен взето решение на общото събрание на дружеството по реда на чл. 137, ал. 1 ТЗ, следва да са налице следните предпоставки – да е извършено такова действие или бездействие от управителя, с което да е нарушено негово задължение към дружеството, в резултат на това действие или бездействие да е настъпила вреда за дружеството, да е налице причинна връзка между поведението на управителя и вредата, управителят да е действал виновно.

Ръководената от управителя дейност е търговска и същата подлежи на организиране и ръководене с грижата на добрия търговец. Наличието на действия или бездействия, даващи основание да се приеме, че тази грижа не е положена, води до извод за противоправно и виновно поведение на бившия управител, респективно е основание за реализиране на отговорността му спрямо дружеството, при претърпени от последното вреди вследствие на тези виновни и противоправни действия.

От събраните в хода на производството доказателства се установяват всички изискуеми предпоставки за ангажиране отговорността на управителя по реда на чл. 145 ТЗ. Бившият управител е сключил сделка за продажба на автомобил, без да има решение на общото събрание за това, като освен това продажната цена не е постъпила по сметка на дружеството, а автомобилът е продаден на значително занижена цена в сравнение с неговата пазарна такава.

Съгласно чл. 141, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ управителят организира и ръководи дейността на дружеството съобразно закона и решенията на общото събрание, отговаря за дружествените работи и представлява дружеството пред всички лица и органи. Разпоредбата на чл. 145 от ТЗ сочи, че той носи пълна имуществена отговорност за претърпените от дружеството вреди.

Не са доказани обстоятелства, които да изключват недобросъвестността на управителя. Действията на бившия управител следва да се квалифицират като такива, при които не е положена дължимата грижа на добрия търговец, пряк резултат от които е нанасянето на имуществена вреда.

От събраните по делото доказателства се установява, че след изплащане на задълженията на дружеството към лизингодателя по договора за лизинг, жалбоподателят, в качеството на управител на дружеството, се е уговорила с лизингодателя правото на придобиване на вещта да бъде прехвърлено на нея в лично качество като физическо лице. На 24.04.2018г., ответницата е придобила правото на собственост върху лизинговата вещ от лизингодателя по силата на сключения договор за прехвърляне на собствеността с нотариална заверка на подписите. По този начин ответницата се е разпоредила в своя полза с едно собствено на представляваното от нея дружество имуществено право – правото на

придобиване на вече изплатената лизингова вещ, като е придобила лично това право, което дружеството е следвало да придобие. Вследствие на това патримониумът на ищцовото дружество е намалял със стойността на материалния актив, предмет на правото на изкупуване, към датата на извършване на сделките и му е нанесена имуществена вреда.

Когато бенефициер по сделката е самият управител като физическо лице следва да е взето надлежно решение на общото събрание на съдружниците в дружеството на основание чл. 38, ал. 1, пр. 1 ЗЗД. Такова съгласие жалбоподателката не твърди и не установи да е взето.

Не се установиха от въззивника твърдени насрещни вземания към дружеството. От събраните пред СРС доказателства се установява, че задълженията към НАП касаят периода 2018г., а плащането е извършено на 06.07.2018г., в който управител на дружество то е била самата ответница. Ето защо, правилен е изводът на СРС, че задължението за внасяне на осигуровките от името на дружеството е било нейно.

Не се установи ответницата да е възстановила актива на дружеството. Липсват и такива твърдения.

Неоснователни са и оплакванията относно приетата основна и допълнителна СТЕ. Не са налице основания за съмнение в обосноваността и правилността на изготвените в проинстанционното производство експертизи. Същите са изготвени от експерт, притежаващ необходимите специални знания из областта на съответните науки, изпълнил е обективно и пълно поставените задачи, като не са налице основания съдът да не даде вяра на същите и да не ги ползва за разрешаване на правния спор, предмет на делото.

Неотнормено към настоящия спор е, че цената на продадените на трети автомобили лица е сходна с тази на продадения. От приетата по делото СТЕ се установява, че автомобилът е продаден на значително занижена цена от пазарната. Вещното лице е дало средната пазарна стойност на процесния автомобил по средни пазарни цени към 24.04.2018г. от 6716 лева. Ищецът е претендирал по – малко – 4900 лв.

Неоснователни са и оплакванията относно лихвата. СРС е изчислил, че лихвата за целия процесен период е 1290.44 лв. /не посочения от ищеца размер от 3000 лв./, но я е уважил само до предявения частичен размер.

Поради съвпадане изводите на двете съдебни инстанции, решението следва да се потвърди.

По разноските:

На основание чл. 273 вр. чл. 78 ал. 1 ГПК жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия сумата от 800 лв., представляваща направените във въззивната инстанция разноски.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20035220 от 11.05.2022 г., постановено по гр. дело № 59173/2020 г. по описа на Софийски районен съд, 175 с-в.

ОСЪЖДА Г. А. Б., ЕГН ***** да заплати на „Е.Р. – а – кар” ЕООД, ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 273 ГПК сумата от 800 лв., представляваща направените във въззивното производство разноси.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____